

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Christ. Francisci Paullini, Ferrariâ-Thuringi, Rerum Et
Antiquitatum Germanicarum Syntagma**

Paullini, Christian Franz

Francofvrti ad Moenvm, 1698

B. C. D.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44860

B. C. D.

A.

Agrotingen. **PAGUS AGREDINGUS**, seu *AGRÖTINGEN*. In hoc cubat *Mepia*, Diœcesis Monasteriensis, quam Ludovicus Pius Corbeiæ dedit VII. Id. Decemb. anno Imperii sui XXI. Indict. XII. Actum Blanclaco, eamque adhuc tenet sub forma Praefectoriae. Vid. *not. m. ad Synod. Mogunt.* §. 34. Otto I. per interventum fratris sui *Brunonis*, Monachi Corbeiensis, post Archi-Episcopi Coloniensis, eidem monasterio bannum super duas villas, *Mepiam* nominatas, sitas juxta fluvium *Emisa* & *Hase* in pago *Agrotingen*, in Comitatu Turingi Comitis, cum moneta & telonio jure perenni in proprium concessit. Dat. III. Kal. Jun. anno DCCCCXLVI. Indict. III. Actum Frosæ. Brun Cancellarius ad vicem Fritherici Archi-Capellani recognovit.

Albogauv. **PAGUS ALBOGAW**. In hoc pago erat Illustre monasterium *Gottesavv.*, à Bertholdo II. Comite Hennebergico conditum, quo de *Span-*
genberg L. I. chron. Henneberg. c. 39. & *Gabr. Bucelin. Germ. sacr. P. II.*
p. 40. B. Conf. exercit. m. de *Advocat. monast.* §. 5.

Alsecinse. **PAGUS ALSECINSE, ALSECINX**. Hujus mentio fit in tra-

dictionibus Fuldensibus *L. II. num. 26.* Pertinebant ad eum villa *Ostheim* & *Chanahestein*.

Ammeri. **PAGUS AMMERI**. Significarat *Ludolfus*, Abbas Corbeiensis, per legatum suum *Aubertum Ottoni II*, qualiter Antecessores sui per negligenciam perdidissent quoddam præceptum, quô Ludovicus Rex ad idem monasterium tradiderat locum quendam *Ponteburg*, & omnem decimatiōnem in pago *Ammeri*, in Episcopatu *Adaldagi*, Bremensis Ecclesiæ Archi-Episcopi, litam, rogans, ut idem Otto denuò confirmaret, uti ob petitio-

nem dilectæ conjectalis sue *Theophanu*, ceu confortis Imperii sui, & inter-

ventum *Willigisi Moguntini*, & *Gisilharii Magdeburgensis Archi-Episco-*
porum fecit. Hildebaldus Episcopus & Cancellarius vice Willigisi re-
cognovit. Dat. XV. Kal. Jul. anno DCCCLXXXIII. Indict. XI. anno verò
Regni secundi Ottonis XXV. Imperii autem XV. Actum Veronæ. Hoc
denuò confirmavit Otto III. VI. Kal. Jul. anno DCCCCLXXXVII. In-
dict. XV. anno autem Ottonis III. quarto. Actum Corbeiæ. Vid. etiam
Meibom. & Winckelmann. L. II. notit. Westfal. c. 7.

PAGUS

PAGUS AMMERIGAWI, Vid. *Gandersheimigavri*.

Ammeri-

PAGUS ANGERA. Cūm in hoc ab *Henrico IV*. Corbeia collo-

gavvi,

cata sit, in Ducatu Ottonis Ducis, quam ipse *Adalberto Hamburgensi* dona-

Angera,

verat anno *MLXV*., ut ex diplomate latius vides disquisitioni meae de

Walone innexo, monere volui. In literis vero *Lotharii Imp*., qui Cor-

beiae anno *DCCCXLIV*. donavit totam Insulam Rugiam, ponitur ea in

pago *Augensi*, uti ante eum fecerat *Ludov*. *Pius* anno *Imperii* sui *XXV*.,

cūm donationem *Addila* confirmaret, quæ pro se & remedio animæ suæ,

Bunichonis, filiorumque suorum defunctorum, *Volcmari*, *Bunichonis*, filia-

rumque *Hemma* & *Berthildis*, Corbeiæ tradiderat dominicale in *Osthoven*,

& quicquid ibidem vel in oppidis *Oppen*- & *Wachenheim* possidere vide-

batur, cum manso regali *Tiheyle*. *Hrotmundus Notarius* ad vicem *Hil-*

duwini recognovit. Actum *Ingilenheim* *XVIII*. Kal. Decembr. Nomen

forte traxit ab *Aw* seu *Aug* / i. e. loco pascuis abundante.

PAGUS ANVIDI. Meminit hujus donatio duorum manso-

Anvidi.

rum anno *DCCCCXXII*. At cūm nullibi alias hunc pagum repeicerim,

vitium subesse reor. De villa *Amphidi* vero dixi ad pagum *Guttingon*. De

pago autem hujus nominis nihil mihi constat.

PAGUS ARCHGOUVE. In hoc jacebat villa *Sinzinche*, &

Archgo-

uidem in comitatu *Pertoldi*, quam *Henricus IV*. *XIV*. Kal. Nov. anno

vve,

MLXV. indict. *III*. anno ordinationis suæ *XI*. Regni vero *IX*. *Goslariae*

donabat *Adelberto*, *Hammaburgensi* Archi-Episcopo. Vid. diploma apud

Mader. in *Sylloge Adam. Bremens*. annex. num. *XVII*.

PAGUS ARINGE, seu *ÆRINGON*, Vid. *Valedungon*. *Aringe*.

PAGUS ASEFELD, *ASEFELDOM*, *L. I. Tradit. Fuld. Asefeld*,

num. *105*. Villa ejus fuerunt *Asefelde*, *Bonlant*, *Karagoltesbach*, *Obasesfeld*,

forte *Ober. Asefeld*.

PAGUS ASTVALA. Otto III. Imp. concesserat jus speciale *Astvala*,

Bernwardo, Episcopo Hildesheimensi, castellum scilicet ædificandi,

quod mundburg vocatur, in ripa *Alera* fluminis, ad munimentum & tui-

tionem contra perfidorum incursionem & vastationem Slavorum. Id

ipsum vero castellum, quia magis rogatione, quam iussu Imperatoris, ad

defensionem totius regionis in illis partibus construxerat, & quia Domi-

nus Imperator eundem Episcopum pro suo intimo ac jugi famulatu omni

pietatis benevolentia ac gratia excolebat, mercedis caulâ Comitatum,

circumiacentem illud castellum, in pago *Astvala*, quod olim *Tidericus*,

Palatinus Comes, postea quoque ejus filius *Sirus* habuerat, sibi in benefi-

ciarium jus concessit, confirmante id *Henrico II*. anno *MXIII*. Indict. *XI*.

anno vero *Henrici II. XI*. Actum *Werla*.

PAGUS AUGA. *Conradus II. Meinwerco*, Episcopo *Pade-*

bornensi,

Auga.

bornensi, octo prædia in hoc pago cum omnibus pertinentiis, de suo jure & dominio, donavit, scilicet *Heimhusen*, *Winiden*, *Windelmunderod*, *Aldendorp*, *Rüdberessen*, *Sunderessen*, *Nisa*, *Hameressen*, quæ omnia sita erant in Comitatu Conradi. Literæ datæ sunt Goslarie XI. Kal. Mart. indict. XIV. anno MXXXI. Odalricus Cancellarius vice Aribonis Archi-capellani recognovit. Et Ludovicus Pius testatur, se construxisse super fluvium *Weser* in honorem B. Proto - Martyris Stephani & Viti monasterium in pago *Augensi*. Vid. pagum *Angera*, ubi de *Addila* diximus.

PAGUS AUGANAGAWI. Vid. *Gandersheimigawri*.

*Augana-
gawri.*

B.

Boroctræ,

PAGUS BOROCTRÆ. Tradidit Ludovicus Rex anno DCCCLXV. in villa Franconovurt ad monasterium *Herivurt*, ubi tunc *Hadevric* Abbatissa & Reætrix erat, quasdam res proprietatis suæ in pagis *Dreini* & *Boroctræ*, & in Comitatibus *Burcardi* & *Warini* conjacentes, i.e. casas dominicatas duas cum territorio dominicali, unam scilicet in *Selheim*, & alteram in *Stockheim*, nec non mansos XXX. pertinentes ad loca prænominata. *Dreini* propè Lippiam Westfalorum est, hodie *Ort* venich. Vid. de hoc pago *Meibom*. Tabulas verò Ludovicianas dabit Schatenius Vol. I. annal. Pad. born. ad ann. DCCCLXV.

Bresenizi.

PAGUS BRESENIZI. In literis de anno MLXXII. mentio fit pagelli *Bresenizi* & villa *Lozirvizi*, in qua varii reditus dati sunt S. Petro in Erpesphurt. Fuisse *Bresnize* burgwardium ad Albim, ad quod pertinebant duo pagi *Lucivvice* & *Wirnotine*, constat ex *Albini chron. Misnensi* pag. 432. Burgwardium verò idem est quod nunc *Praefectura*, eis *Anni* oder *Bogten*.

Bursibant.

PAGUS BURSIBANT. Cùm Otto III. anno DCCCCXCV. in Saxonia moraretur, consilio *Hildibaldi*, Wormatiensis Ecclesiæ honrandi Præfulti, & *Bernardi* Ducis, aliorumque fidelium suorum, *Imma*, *Herivurtensi* Abbatissæ, tres Ecclesiæ in pagis *Bursibant* & *Scopingen*, inque villis *Reini*, *Wadiringas* & *Stochein* constructas, cum omnibus rebus & decimationibus suis, à Ludovico Imp. ad præfatum monasterium traditis, confirmavit. *Hildibaldus* Episcopus & Cancellarius vice *Willigisi* Archi-Episcopi recognovit. Dat. VI. Id. Jul. anno DCCCCXCV. Indict. VIII. anno autem tertii Ottonis regnantis XII. Actum Bodfeldon. Confirmavit hoc *Henricus II.* 11. Id. Aug. anno MII. indict. XV. anno *Henrici I.* *Egilbertus* Cancellarius vice *Willigisi* Archi-capellani recognovit. Actum Arundi. Vide me fusius ad *Synod. Mogunt.* §. 7.

D. PA-

D.

PAGUS DARLINGOWE. De hoc quidem Meibomius satis *Darlin-*
dixit, placet tamen addere, quæ *Sagittarius in hisf. Halberstad. §. 30.* de *govve.*
eodem habet. *Darlingov* procul dubio nomen accepit à *Darlingis*, sive
Derlingis populis, quorum meminit Rudolfi, Episcopi Halberstad., diploma
anno *clocxlv.* datum. Sed quinam illi sint *Derlingi*, quis docuerit, an
qui in *Dromlingos* abiēre? Celebres nempe sunt vel hodie agrestes *Dröm-*
lingenses, *sylvam & palustria Drömlingana* incolentes. Si *Hebesheimi* situs
paulò accuratius esset perspectus, certiora hīc possent afferri. Namque
curtim Hebesheim in *Ottonis III.* diplomate pago huic assignatam Meibo-
miana eruit industria. Sed fortè Magdeburgo propior hīc pagus, quām
ut ad Drömlingenses abeundum. Nam diplomate quodam ab Ottone Imp.
Macomoni Comiti donantur nonnulla in pagis *Derlingen & Nordturingen*,
ac postea his pagis assignantur sequentia loca: *Veltheim, Hessenheim,*
Arnaldeshiem, Bernsherdestorp, Cugelinge, Echein, Drongelevo, Haldesleye,
Valdorp, in quibus *Drongelevo* procul dubio est *Drenleben*/ quod vel à
pago Darlingov accipere, vel ipsi pago nomen dare potuerit. Otto I.
instinctu & monitu Friderici Moguntini, Adaldagii Archi-Episcopi, nec non
Bernardi Halberstad., curtem *Hebesheim* in pago *Derlingun*, in Comitatu
Brunonis sitam, in præsentia hujus Comitis filiique ejus *Ludolphi, Geroniu*
Marchionis, Christiani Comitis, nec non *Lotharii & Friderici Comitum*,
cum omni integritate donat Ecclesiæ Magdeburgicæ anno DCCCCLXXI.
Idem eod. anno, ob amorem DEI, regnique æterni mansionem, insuper
etiam pro stabilitate Regni, vel imperii sui, nec non pro salute remedio-
que animæ suæ, dilectæque conjugis Adalheidis, atque amantissimæ prolis,
& æquivoci sui Ottonis, quandam suæ proprietatis villam, *Mufisci* nomi-
natam, in pago *Derlingen*, & in comitatu *Ditmari* Comitis sitam, cum omni-
bis utilitatibus hauc ritè adspicientibus, à suo jure in jus *Sanctissimi Marty-*
ris Mauricii, cui videlicet Patroni in Magdeburg, perpetualiter ibi manen-
dum, absque ulla herendum vel successorum suorum contradictione, trans-
fudit atque donavit anno DCCCCLXXI.

PAGUS DURGAUGENSIS. Ludovicus Rex curtim suam *Ture-* *Durgang.*
*gum, in Ducatu Durgangenſi, cum omnibus adjacentiis, i.e. pagellum *Vra-**
nia, cum Ecclesiis, domibus &c. tradidit ad monasterium, quod situm
erat in eodem vico *Turego*, ubi S. *Felix & S. Regula* Martyres Christi requi-
escunt. Dat. XII. Kal. Aug. anno Christo proprio XX. Regni Domini Lu-
dovici Serenissimi Regis in Orientali Francia indict. I. Actum in Regenes-
*purg. Vid. *Vorburg. Histor. Volum. XII. p. 164. a.**

(Hh hh)

E. PA-

E.

Egevvi,

PAGUS EGEWI reperitur L.I. *Tradit. Fuldenf. num. 122.* ad quem pertinebat villa *Sciegifeldum* eod. lib. num. 2 1.

Kilveri-

PAGUS EILVERIGAWI. Vid. *Gandersheimigavri.*

gavvi,

PAGUS ERIGAUWI. Vid. *Gandersheimigavri.*

Erigauvvi,

PAGUS ESSECK. Meminit ejus traditio IV. mansorum anno

Esseck,

DCCCCXV. Alibi vocatur *Marka Esseki*. Sunt autem *marca*, *Provincia*, *regio* & *pagus* in antiquis tabulis synonyma. Alia inter privilegia Corbeiensia hoc quoque erat, inter ipsa initia constructionis à Ludovico Pio datum, ut neque Abbates, neque homines eorum, eujuscunq; conditionis in expeditionem unquam ire deberent, sed licet eis cum quiete ac securitate præfatæ Ecclesiæ utilitatibus providere, nec non Regni interdum legationibus exequendis, ubi opus esset, operam dare. Cùm verò *Carolus Crassus* gravissima bella gereret, Corbeia ad tempus saltem de hoc jure suo antiquo nonnihil remisit, sic tamen, ut, redeunte pace, firmum & inconcussum futuris temporibus id permaneret. Insuper dedit in remedium animæ suæ, Patris Fratrisque, & in eleemosynam Progenitorum suorum, alia inter beneficia eidem cœnobio in *Wesig* quinque mansos, & duas familias, quas habuit *Lindivvard* in beneficium, & in marka *Esseki*, in villa *Erikeshusen*, quicquid ad jus regium pertinet in sylvis, terris & mancipiis. Literæ datæ sunt Non. Maj. anno DCCCLXXXVII. indiēt. IV. anno Regni Carolini XI. Imperii autem VII. Actum *Wibilinga*, Lutfredo Notario, ad vicem *Lutwardi Archi-Capellani*, eas recognoscente.

F.

Flentiga-

PAGUS FLENTIGAWI. Vid. *Gandersheimigavri.*

vvi,

PAGUS FLINA. Memoratum fundatio cœnobii *Wisenstai-*
gensis, eratque in eo villa *Hohenstat*. Vid. *Vorburg. Hist. Vol. XII. p. 166. a.*

Flina,

PAGUS FOLCFELD habetur L.I. *Tradit. Fuldenf. num. 149.* ubi simul mentio fit villarum ad eum pertinentium, *Brunnonstetin*, *Wigrishusen*, *Speozesheim* & *Grezzesstat*, nec non *Isanesheim*. L.II. *Tradit. num. 105. p. 531.*

Freteniga-

PAGUS FRETENIGAWI. Vid. *Gandersheimigavri.*

vvi,

G.

Ganders-

PAGUS GANDERSHEIMIGAWI. Henricus II. per in-
stinctum *Cunegunda* suæ, *Piligrini*, *Archi-Episcopi Colonensis*, & familia-
ris sui *Meinvverci*, *Padebornensis Episcopi*, pro amore & petitione nomine-
tenus sororis respectivè ac consanguineæ suæ, Domnæ *Sophia*, *Ganders-*
heimensis Monasterii Matri & Domnæ, nec non pro recordatione & re-
quie

que Patris sui *Heisrici*, Bavariae Ducis, animæ, cuius ossa requiescunt in eodem monasterio, talem Comitatum, qualem Otto Comes ex Imperiali munere infra hos pagos *Gandersheimigavri*, *Grenigabi*, *Fretenigabi*, *Flen-tigabi*, *Auganagabi*, *Vierzigaevvi*, *Erigauvri*, & quicquid insuper his duobus pagis *Eilverigavri* & *Ammerigavri* visus est habere, ad altare SS. Confessorum & Pontificum *Anastasii* & *Innocentii* donavit in perpetuum anno MXXI. indict. IV. anno Henrici Imp. regnantis XX. Imperantis VIII. Actum X. Kal. Aug. Noviomago. Gunterus Cancellarius vice Erkenboldi Archi-Capellani recognovit.

PAGUS GOZFELD. Ad hunc spectabant villæ Bleifeld, (Vleich; Goxfeld, feld) Botolfestad, Gruonba, Heidia, Isanesheim, Syranafeld. Vid. Tradit. Fuld. L. I. num. 13. & alibi.

PAGUS GRABFELD. Carolomanni & Pipini Fundatorum literis, *Grabfeld*, ipsiusque Magni Caroli diplomate munifico, quo congregationi Fuldensi nascenti copiam tribuit, ex suo corpore eligendi Abbatem, dicitur Monasterium constructum in pago *Grabfeldico*. At pagus is Francici iuris index, amnicus extitit, & more gentis, agrorum pabulique certo limite intra Buchonię cohibitus. Sed & usuratio nominis in Franciæ Orientalis regionem quandam abiit, cuius Avorum adhuc ætate tam clara fuit memoria, ut in indice Ecclesiarum, quas Præpositus Ecclesiæ S. Kiliani Wirceburgensis moderari aut distribuere consuevit, ad discrimen alterius, Eisfeldica parochia nominetur in *Grapfeldia* tractu sita. Broyver. L. I. Antiquit. Fuld. c. 2. p. 7. & L. I. Tradit. Fuld. num. 13. p. 500. Dicitur etiam Provincia *Grabfeld*, *Grapfeldono* L. II. Tradit. num. 219. p. 565. & *Grapfeldorum* L. II. Tradit. num. 211. p. 526. item regio *Grapfelde* Lib. cod. num. 216. p. 528. & *Grapfeldorum*. Amplissimus paguserat, maximam partem Illustris Comitatus Hennebergici complectens, quamplurimos sub se habuit vicos, seu villas, quas ordine recenset D. Casp. Sagittarius L. IV. Antiquit. Thuring. c. 2.

PAGUS GRAINGA. Dedit Ludovicus Rex VII. Kal. Maj. anno *Grainga*, XXVII. Regni sui in Orientali Francia Indict. XIV. Monasterio in *Herivurt*, cui tunc *Haduvic* Abbatissa prærat, res proprietatis suæ, quas Folcheri fidelis suus haec tenus in beneficium tenuerat in Ducatu Westfalorum, conjacentes in pagis *Grainga* & *Trecvviti*, nec non in Comitatibus *Burchardi*, *Waltberti*, *Albrici* & *Letti*. Erant eæ mansi XIV. cum familiis XX. qui lingvâ eorum luti dicuntur. Hadebertus Sub-Diaconus ad vicem Witgarii Cancellarii recognovit. Actum in Franconovurt Palatio Regio in DEI nomine feliciter Amen. Idem Ludovicus VI. Id. Decembr. anno Regni sui XXIV. indict. XV. ad idem Monasterium, sive ad reliquias S. Mariae semper Virginis in eodem Monasterio consecratas, dedit in pago *Grainga*, in villa, quæ vocatur *Kelveri*, mansum indominicatum cum

(Hhhh) 2 domi-

domibus, ædificiis & omnibus adjcentiis, quod *Hrodradus* Comes habuit, dimidiam partem cum familiis supermanentibus utriusque sexus numero XXIX. Comeatus Notarius ad vicem Radfrici recognovit. Actum in eodem Monasterio *Herivurt*.

*Grenigawī,
Guttingon,*

PAGUS GRENINGAWI. Vid. *Gandersheimigavri*.
PAGUS GUTTINGON, GUOTTINGA. Vid. *Valedunon*. Ludovicus Rex, ob emolumentum animæ suæ, anno VII. Regni sui in Orientali Francia, indict. VIII. Paderbornæ Monasterio Corbeieni contulit quasdam res proprietatis suæ in pago *Guttinga*, in villa, quæ dicitur *Amphidi*. Erant autem illæ mansus dominicatus cum casis & reliquis ædificiis, cum aliis mansis XX., sicut eas *Buntzleibi* Comes in beneficio haec tenus habuit. Dat. VIII. Kal. Januar. in Rosbac. Notes velim, mi Lector, annum Regni Franciæ Orientalis, qui in tabulis hisce consignatur, ab anno DCCCXXXIX. deduci, quō à Saxonibus & Thuringis adjutus Alemanniam & Franciam Orientalem sibi vendicabat Gloriosissimus Rex.

H.

Harduenn.

PAGUS HARDUENNÆ. Henricus IV. IV. Id. Febr. anno MXCVIII. indict. VI. donabat Ecclesiæ Aquisgranensi prædium *Harve*, situm in pago *Harduenna* in Comitatu *Giebalti*.

Hartheri,

PAGUS HARTHERI. Tradidit Otto Rex IV. Non. Maj. anno DCCCCXLVI. indict. II. anno Ottonis Regis secundo in *Werlalum* victui Sanctimonialium in *Gandersheim*, quicquid proprietatis haec tenus habuit in villa *Mundelingen* in pago *Hartheri* in Comitatu *Ehrenfriedi*.

Hasagerow,

PAGUS HASAGEW. Occurrit Lib. II. Tradit. *Faldens*. Villas habuit *Bunahu*, *Heilingo*, & *Hunperatesbusum*. Vid. pagum *Nitheri*.

Hedergo,

PAGUS HEDERGO. Otto III. ob petitionem & interventum dilectaæ amitæ suæ *Mathildi*, sancti *Quitiliniburgensis* Monasterii Venerabilis Abbatissæ, nec non Sororis suæ *Sophie*, Sanctimonialis, dedit prædium quoddam, *Hedung* dictum, in pago *Hedergo*, & in Comitatu *Heiconis* situm, *Imma* Sanctimoniali Virgini in *Hervurt*, Bernardi Ducis Filie, cum omnibus pertinentiis suis. *Hildibald*. Episcopus & Cancellarius vice *Willigisi* recognovit. Dat. VII. Kal. Nov. anno DCCCCXCV. Indict. VIII. anno autem Ottonis III. XII. Actum Scininge.

Helinge,

PAGUS HELINGE. Anno DCCCCLVIII. indict. II. Regni Ottonis XXIV. VI. Non. Jul. Otto Rex variis bonis in pago *Helinge*, in Comitatu & legatione *Henrici* Comitis, Ecclesiam Magdaburgensem auxit. Conf. *Meibom*.

Hesse,

PAGUS HESSE. Vide de pago *Hassegun* & *Hassingoy*, seu *Hesorum* & *Hessi*, eundem *Meibomijum*. Addo saltē, quod Otto, divinâ favente

rente clementiā Rex, pro amore DEI, precatui fratri sui Brun Diaconi (Corbeiensis) obtemperans, pro salute sua, in eleemosynam ejusdem Germani sui, usibus Fratrum Corbeiensis monasterii, in honorem Beatissimorum Christi Martyrum Stephani atque Viti constructi, proprietatis suæ CXX. jugera cum XLIII. curtalibus locis, in pago Hesse nominato, in villa Rotmerhusen dicta, in Osterheim marca, in Comitatu Alboni tradiderit. Brun Cancellarius ad vicem Fritherici Archi-Capellani recognovit. Dat. X. Kal. Jul. anno DCCCCXLII. Indict. XIII. anno Ottonis autem VI. Actum in Imileiba.

PAGUS HIMMELTAGO. Arnulfus Rex Bovoni I. Abbati *Himmeltago*. Corbeiensi quasdam res proprietatis suæ, quas quidam nobilis Vir *Hoe-*go, *vvardus* prius in beneficio habuerat, novæ Corbeia dedit. Erant vero illæ in pago *Himmeltago* in Comitatibus *Eckerti*, *Reighards* & *Herimanni*, quicquid *Hoewvardus* in locis *Dirringisa*, *Marca*, *Schidira*, *Adekenhusen* & *Muckhöhusen* tenuit. Alpertus Cancellarius ad vicem Theotmari Archicapellani recognovit. Dat. XIII. Kal. Sept. anno DCCCLXXXVIII. Indict. VII. anno II. Regni Arnolfi Piissimi Regis. Actum ad curtem, quæ vocatur *Porta naha*. Etiam hanc chartam attulit Schaten. l. c. ad ann. DCCCLXXXIX. Sed pro *Bovone* I., sexto Abbatte, substituit bis *Boden*, qui Comes erat Pyrmontanus, ordine XLI. circa finem tamen, literis mutatis, scribit *Novo*: Pro *Himmeltago* habet *Huverango*, seu *Huveitago*. Pro *Reighardo Reithardum*: pro *Dirringisa* *Pirringisa*.

PAGUS HLISGO. Arnulfus Rex ad petitionem Episcopi *Sund-* *Hlugo*, rolt (erat *Sunzo* Moguntinus) cuidam Comiti *Adalgarig* dedit in pago *Hlugo*, in Comitatu ipsius, in villis *Wolfenni* & *Halafeld* hobas XXI. ac manfos IV. cum domibus aliisque ædificiis, agris, pratis, mancipiis, palciis, sylvis &c. Aspertus Cancellarius ad vicem Thiotmari Archicapellani recognovit. Data XI. Non. Jul. anno DCCCLXXXIX. Indict. VII. Actum Franconoyurt. Junge *Meibom*. pagum *Lisga*.

PAGUS HOSGOWE. Otto Rex AC. DCCCCXLVIII. Regni *Hosgovus*, sui XIII. indict. VI. prædia quædam, ad monasterium *Herolvesfeldense* (Hersfeld) haçenus pertinentia, in villa *Kurmaresleva*, Ecclesiamque inibi constructam in pago *Hosgovre*, ab *Haganone* Abbe per cambium accepta Ecclesiæ Magdaburgensi attribuit. Vide diploma in *Antiquit. Magdeburg. D. Sagittar. §. 7.*

PAGUS HUVERANGUS. Affert hunc Schaten. loco jam *Huverang*. citato. Sed nos legimus *Himmeltago*.

I.

PAGUS INSEN. Refert chronicon cœnobii Bigaugiensis *Insen*. (H h h h) ; ad

ad annum MCX. Wipertum haud aliter potuisse filium liberare; donec urbem Lixinck & pagos Insen & Budissen, unā cum urbe Morunge Regi tradederet; quae omnia statim Cæsar Hogero, Comiti de Mansfeld, sibi familiariissimo, in beneficium concessit.

L.

Lagenahæ,

Langneæ,

Leri,

Lobeten-
govus,

Logi,

PAGUS LAGENAHE, in quo villa Gunnissu.

PAGUS LANGNEA. Ludovicus Rex manfa XI. donat Corbeiæ, quæ erant in pago Langneæ, in villa Hemli, cum omnibus appenditiis. Dat. IV. Id. Decemb. anno VII. Regni Ludoviciani in Orientali Francia indict. VIII. Aëtum Patherbrunnen.

PAGUS LERI, seu *LERIGA*. *Castus*, Venerabilis Abbas Ecclesiæ, quæ vocatur Fischbechi, cum subjectis Ecclesiis in pago Leriga, rogabat Ludovicum Pium, ut ipsum locum pro mercedis suæ augmento sub sua defensione recipere, uti fecit, dato ei Aquisgrani privilegio V. Non. Septembr. anno Imperii sui VII. i. e. AC. DCCCXXI. Indict. XIV., quod sis vide Vol. I. Annal. Paderborn. ad hunc annum. Ceterum de Visbeccio isto vide discurs. meum ad Synod. Mogunt. Non erat hoc Visbeccum Diœcesis Mindensis, sed Monasteriensis, Ordinis tamen Benedictini. Ludovicus Rex postea cellulam istam juris sui, Visbeke vocatam, quæ est constructa in pago Leri, Monasterio adjunxit, ut perpetuò sub ejus ditione consisteret. Hadebertus Sub-Diaconus ad vicem Baldrici Abbatis recognovit. Dat. XIII. Kal. April. anno XXIII. Ludov. in Orientali Francia indict. III. Aëtum in villa Epilingas.

PAGUS LOBETENGOWE. In hoc Abbatia Laurissa sita fuit, in Comitatu Popponis Comitis, quam Henricus IV. Imp. Adelberto Hammaburgensi cum omnibus appenditiis donavit VIII. Id. Sept. anno MLXV. indict. III. in Osckerslevo. Diploma dabit CL. Mader. in syloge sua Adamo Bremensi annex. num. XV.

PAGUS LOGI. Petuit Warinus, Abbas Corbeiensis, ut Ludovicus Pius in Ducatu Saxonie locum provideret, ubi sal fieri posset ad cibos Monachorum condieros. Dedit ergo eidem in Ducatu Budinivelt, quantumcumque juris sui erat in illo sale, quod est super fluvium Wisera in pago Logi. Dat. VI. Id. Jun. anno XX. Imperii Ludov. Indict. XI. Megmarius Notarius ad vicem Thiatimari (Schaten. l. c. p. 93. habet Theognis) recognovit. Quis autem scripsit? in nostra eleemosyna contulissemus. In nostram &c. & quis legit unquam? petuit Celitudini nostræ: à Celitudine nostra. Ludovicus Pius quoque dedit Corbeiæ quasdam villas juris sui sitas in Angariis in

Logi,

Login, quartum vocabula sunt *Subieln* & *Hemlion*. Hirminmarus Notarius ad vicem Theogonis recognovit. Dat. Id. Maj. anno XXI. Imperii Ludoviciani, indict. XII. Actum Aquisgrani in Palatio Regio.

M.

PAGUS MEINEFELD. In hoc situm erat Monasterium *Meinefeld*, puellarum *Kescelenheim*, *Kesselheim*/ quod judicio Optimatum Francorum in jus Imperiale Otton. Imp. devenerat, cum *Conradus* & *Eberhardus*, qui illud hactenus possidere visi sunt, exheredes & inlegales judicati sunt, quod ideo Otto Ecclesiae Magdeburgicae dedit. Datæ sunt literæ VIII. Kal. Sept. anno DCCCCLXVI. Indict. IX. anno Imperii Otton. Imp. V. Regni autem XXXI. Actum Strasburgo.

PAGUS MOSDE. Otto Rex AC. DCCCCLVIII. indict. *Mosde*, secundâ VI. Non. Jul. dedit Ecclesiae Magdeburgensi res suæ proprietatis in pago *Mosde* (& *Helinge*) in locis sic nominatis *Buckstadin* & *Rinckhurst*, in Comitatu & Legatione Henrici Comitis. Per *Mosde* intelligit D. *Sagittarius in Antiquit. Magdeburg.* §. 69. *Mortzan*, quo de *Meibomius* in suo de *Pagis Saxonici* Commentariolo, putatque Junior, *Mortzan* idem esse cum pago *Morassov*, quem Otto M. XV. Kal. Jul. anno DCCCCLXV. indict. VIII. anno Imperii sui III. Regni autem XXX. Dornburgi vocat pagum *Moroszanorum*. Otto I. ob interventum conjugis suæ *Adelheidis*, filiique *Wilhelmi*, S. *Moguntinae* Sedis Archi-Episcopi, ac *Geronis Marchionis*, quasdam suæ proprietatis villas *Pressitz*, *Moser*, *Nedeliz*, *Puciani*, ultra Albiam fluvium, in pago *Moritzani* dicto, & in Comitatu prædicti *Geronis* sitas, cum omnibus earum appenditiis Ecclesiae Magdeburgensi donavit anno DCCCCLXXI.

PAGUS MOYNGOWE. Henricus, Imperator Sanctus, per *Moyngow*- interventum & petitionem *Cunegunde* lux, nec non *Richardi*, Fuldensis Ab-*uus*, batis, ad altare S. Bonifacii ibidem liberaliter tradidit Comitatum *Stoddenstat*, situm in pago *Moyngovre*. Tabulas donationis vide apud *Broyer. L. III. Antiquit. Fuld. c. 15.*

N.

PAGUS NAHGEWE. Ottoni Imp. prædium in jus suum ju- *Nahgevve*, dicio Procerum Wormatiæ adjudicatum erat: ideo per admonitionem Filii sui *Wilhelmi*, Mogontiacensis Ecclesiae Archi-Episcopi, partem illius prædii in pago *Nahgevve*, scilicet infra urbem Magontiæ monasterium, quod vocatur *Hagemünster*, cum omnibus ad id jure pertinentibus, Ecclesiae Magdeburgensi dedit; nec non in eodem pago in Comitatu *Emichonis* Comitis,

Comitis, in loco, qui dicitur *Gogenheim*, quicquid ad eundem locum pertinet, anno DCCCCLXVI, VI. Kal. Sept. Indict. IX. Actum Rinebach.

Niecius, *PAGUS NIECITI.* Meminit hujus Otto Imp. anno Decccclxv, V. Kal. Aug. Dedit enim omnem mellis decimam, sua imperiali auctoritati pertinentem, Ecclesiae Magdeburgicæ.

Nitherga, *PAGUS NITHERGA.* Cum anno MXXXII. Conradus II. cum Imperatrici & filia Paderbornæ apud Meinvercum Episcopum subsisteret, donatio areae & XL. jugerum in pago Nitherga, &c villa Holthusana, ab Hidelino, nobili Viro, atque Oda, ejus conjugé, antehac facta, abs eodem confirmata est. Schaten. Vol. I. Annal. Paderborn. p. 487. Idem Conradus II. eidem Meinverco Bernardi Comitis predium, Patberg dictum, cum mansis decem circa eundem montem adjacentibus, in pago Nitherga, & in Comitatu Habolti Comitis situm, hereditatio jure tradidit, ideo quod Bernardus Comes spurius esset, quod vulgo Wanburtich dicunt. Dat. Kal. Jun. anno MXXX. Indict. XIII. Vid. eund. Schaten. l.c. p. 477.

Nithersi, *PAGUS NITHERSI.* Arnulfus Rex facultatem dat Corbeiensibus commutandi quædam bona. Scilicet res proprietatis suæ in Godelessa, & in pago Nithersi, Oddoni Comiti beneficiatas, ad monasterium novæ Corbeiae, cui Bovo I. præterat, cum omnibus familiis, mancipiis, terris, pratis &c. in jus proprietatis tradidit. Vid. fusiæ literas ipsas in Annal. Paderborn. Vol. cit. p. 213. Alpertus Cancellarius ad vicem Theotmari recognovit. Dat. IV. Idus Jun. anno DCCCLXXXVIII. Indict. VI. anno autem Arnulfi, Largissimi Regis, primo, Actum Franckhonofurt palatio regio. Otto II. Imp. bona quædam cuin Ludolfo, Abbatे Corbeensi XII. permittat. Dedit scilicet hic per manum Advocati sui Liudolfi duas marcas, Megirinchesdorp & Mimileuru dietas, in pago Hassegavre, in Comitatu Segefredi sitas, cum omnibus rebus illuc tunc pertinentibus. E contra autem, in recompensationem hujus traditionis, Otto Ludolfo, ejusque Ecclesiæ, per manum Advocati sui Liudgerti dedit, quicquid habuit in villis Budineveldon, Brungeringhuson, Lettibecci, Rehon, Corbecci, & in Hagelehuson, in pago Nithersi, & in Comitatu Asichonti Comitis sitis, cum omnibus illuc jure adspicientibus. Hildiboldus Episcopus & Cancellarius ad vicem Willigisi Archi-capellani recognovit. Dat. XII. Kal. Octobr. anno DCCCCLXXX. Indict. VIII. anno verò Regni secundi Ottonis XX. Imperii autem XIII. Actum Walahuson.

Nordogon-
ne. *PAGUS NORDOGONNE.* Capitulum Ecclesiæ Cathedralis Bambergensis XX. constat Canonicis, ad quorum stipendium Henricus II. Imp. locum suæ proprietatis, Furt dictum, in pago Nordogonne, in Comitatu Berengeri Comitis, (primo à Norinberga lapide ad Regnesi & Pegnesis confluivum) unà cum omnibus pertinentiis donavit. Tabula signatae sunt Francofurti Kal. Nov. anno MVII.

PAGVS

PAGUS NORDTHURINGIA, seu NORTHURINGI. *Nordthuringia*
 Complūcula loca hujus pagi alphabeticā serie recensuit *Meibomius*, *quæringia*.
 magnam partem debere credit *Sagittarius in bist. Halberstad.* §. 31. ex-
 cerptis diplomatum, à *Marco Wagnero* Frimariensi allatis commenta-
 tiuncula Germanica, quā Thuringiam veterem in pagos distributam de-
 clarat. Thüringen Königreichs / daß es für und für nach Christi Geburt
 in pagos getheilt gewesen / wahrhaftiger/ turser / gegründeter Aufzug aus
 Antiquitatibus. Sed parūm præstitit, nec titulo promissōque suo fecit
 satis. Cūm tamen Vir diligentissimus quædam præterviderit, ex diplo-
 matibus Ottonianis addere juvabit. In Comitatu *Thietmari* reperio *Wa-*
tenesvveg & Lieboldesdorp: in Comitatu *Christiani Grimberesleva & Helveldui*,
 ex diplom. Otton. Reg. dat. XI. Kal. Octobr. anno DCCCCXXXVII. In-
 dict. XI. anno verò Ottonis Piissimi Regis II. Actum in Magdeburg,
 Popponē Cancellario ad vicem Friderici recognoscente. In ejusdem di-
 plomate V. Id. Octobr. eod. anno & indict. in Toremburg dato, in Co-
 mitatu *Christani*, est *Germersleve*, in Comitatu *Diethmari* verò *Buchevv*,
Knohartsdorp, & *Otterslebe*. In alio diplomate ejusdem anni in Svanu-
 burgon XX. lītos cum colonis idem Rex eidem Ecclesiae dedit; in diplom.
 Otton. dat. IV. Kal. Febr. anno DCCCCXLVI. indict. IV. anno X. Regni
 Ottonis in Godeburg (Magdeburg fortè) Brunone Cancellario ad vicem
 Friedericī recognoscente. In Comitatu *Geronis* vidi *Brunnen*, *Trullinge*,
Adestanste: quicquid in his villis proprii habuit Rex, in usum Fratrum
 cœnobii Magdaburg. dedit. Cūm eodem anno IV. Kal. Aug. Otto à
 Bernardo, Episcopo Halberstad., bona quædam impetraret aliis bonis re-
 demta, quæ mox adscriptis Magdeburgensi suo monasterio, meminit in
 Comitatu *Geronis* etiam *Ottoreslebe & Lieboldesdorp*. Otto M. in palatio
 Ingelheim V. Kal. April. anno DCCCCLXV. Ecclesie Magdaburgenſi
 donat curtem juris Regni sui, *Calvam*, in pago *Northuringorum* sitam.
 Otto Rex anno DCCCCLXI. in pago *Northuringorum* donat monasterio
 Magdeburgensi *Tuninfetti*, *Nunstede & Wasserdat*. Dat IV. Kal. Aug. in-
 dict. IV. anno Otton. XXVI. In privilegio Ottonis Imp. III. Non. Nov.
 anno DCCCCLXXV. Indict. IV. *Palatine Gandesheimensi* monasterio dat.
 vidi. Afferunt diplomata Ottoniana, pagum *Nordthuringium* latiore signi-
 ficatu accipi pro regione Thuringica, quæ fuit quarta pars Regni Thu-
 ringici, quod manifestius evadit, dum in diplomatibus istis subinde *pago*
rum concessorum stricto quoque significatu fit mentio. Catalogum *pa-*
gorum largè strictumque pro ditione, dituncula, regione & regiuncula,
 vicis villisque sumtorum, è diplomatibus ejusmodi Ottonianis excerpto-
 rum Knichio exhibuit diligens horum indagator *M. Quirin. Thalmann.*
COS. Isaacensis. Vide tract. illius de jure territorii c. 4. num. 189. seqq.

(iii)

Add.

Add. D. Casp. Sagittarii Regni Thuring. L. II. c. 12. §. 28. qui latissimè de hoc pago agit.

Nudiczi, — **PAGUS NUDICZI**, seu **NUSIDICI**. Otto M. ad res Italiæ ordinandas Romanam profecturus, instinctu & monitu Wilhelmi Moguntini, urbem Sputinesburg (nunc Rodeenburg) in pago Nudiczi (Nusicensi) sitam, quam Wichart in beneficium habuit, ex integro & cum omnibus appenditiis, ad monasterium, quod construere volebat in civitate Magdeburg, in honorem S. Petri, nec non SS. Mauri. & Innocentii, jure perenni in proprium donavit. Dat. VIII. Kal. Aug. anno DCCCCLXI. Indict. IV. anno Regni Ottoris XXVI. Actum Ordorf. Ludolf. Cancellar. ad vicem Brunonis Archicapellani recognovit. Quod verò Otto dicat, se monasterium in Magdeburg construere velle, non capio, cùm id post pugnam Ungaricam constructum sit.

P.

Pagolosa, — **PAGUS PAGOLOSA**. In eo sumi erat prædium *Lösa* in Comitatu Bernardi, quod Henricus IV. Imp. Ecclesie Mindensi donavit V. Mart. anno MLVIII. indict. XI. anno Henrici IV. Reg. ordinant. IV. Regni ejus II. Actum Mindæ. Wuntherius Cancellarius vice Leopoldi Archi-Capellani recognovit. Dubium tamen ferè, an *Pagolosa* pagus fuerit.

Paringe, — **PAGUS PARINGE**. Ad hunc villæ *Eßiu*, *Ostheim*, *Nordheim*, *Pladungon*, *Sundheim*, *Wolfsfesstreva* (olim *Puarritesstreva*) spectatunt. Vid. L. II. Tradit. Fuldenf. num. 15. 64. 69. &c. 156.

Paterga, — **PAGUS PATERGA**. Cùm Meinvercus Conradum II. ad Saxoniam & Thuringiam fines comitaretur, obtinuit ab eo prædium *Alstedii*, & alia in pago Paterga & Comitatu *Amelungi*, quæ ante habuerant *Bernard*. & soror ejus *Hazecha* in locis *Alslaan* & *Etlinun*. Dat. XIII. Kal. Febr. indict. XIV. anno MXXXI. Conrad. II. regnant. VII. Imperii autem IV. Actum Alstete. Odalricus Cancellarius vice Aribonis Archi-Capellani reeognovit. Junge *Meibomium*.

Pleonungenthal, — **PAGUS PLEONUNGETHAL**. Hujus meminit fundatio monasterii *Wiesenstaigen* de anno DCCCLXI. indict. X. regnante Dominico Ludovico Rege super orientales regiones anno XXVIII. Regni ejus. Erant autem in isto pago ipse locus vulgo dictus *Wilsonstaiga*, juxta fluvium *Filia*, quod est in *Grabingavv*, marco in Comitatu *Warinhari* Comitis. Vide Cruf. P. II. Annal. Svev. L. II. c. 11. Conf. *Vorburg-Histor.* Volum. XII. p. 165.

Plonim, — **PAGUS PLONIM**. In hoc Otto Imp. totam decimam mellis, sec

seu ad suam manum illam habuisset, seu alicui in beneficium concessa fuisset, anno DCCCCLXV. V. Kal. Aug. Ecclesiae Magdeburgensi dedit.

Q.

PAGUS QVINTZINGOWE, in quo monasterium *Altaha Quintzine* sicutum fuit, scilicet in territorio, quod est inter *Syrenaha* & ipsum monasterium. Huic Ludovicus Rex tradidit res proprietatis suae. Literæ datæ sunt XV. Kal. Sept. anno XXV. Regni Serenissimi Regis in Orientali Francia regnantis, indict. V. Actum Ratispon.

R.

PAGUS RITTBARIENSIS. *Eisick*, Vir illustre & Comes, *Rittbar*. res proprietatis suæ in hoc pago, in Comitatu *Bunnensi*, in villa *Castinacha*, Monasterio *Corbeiensi* donavit, confirmante id Lothario Imp. Augusto. Hrotmundus Notarius ad vicem Kiliani recognovit.

PAGUS RINAHGAWE, RINANGAWE, & RINANGEWE. *Rinalga*. Vid. L. I. Tradit. *Fuldens*. num. 13. Paruit ei villa *Gisenheim* L. II. num. 21. vve,

PAGUS RURIGGOUVE. In hoc curtes regia *Tusburch* erat, *Rurigo*- in Comitatu *Herimanni* Comitis Palatini, quam Henricus IV. anno MLXV. gouve, XVII. Kal. Novemb. indict. III. Goslarie Ecclesiae Hamburgensi largitus est. Vid. diploma apud *Maderum* in *Sylloge citata* num. 18.

S.

PAGUS SALAGOE & SALAGEW, à Sala, Franconiam per- *Salagoe*. fluente, ad quam *Neostadium* jacet, latissimus fuit, siquidem in Traditionibus *Fuldensibus* multæ villæ ad eum spectantes recensentur, ut *Adalfriedshuson*, *Bontant*, *Chirizzicheim*, *Dulba*, *Flidinero*, *Fussestat*, *Hamaluburg*, *Hengistorp*, *Hoheim*, *Hramnunga*, *Iisanhus*, *Karagoltesbach*, *Kiricha*, [Chiz-zinge, Chizzicha, Chizzige, Chinzicha,] *Chinzihuerrugga*, *Chizeheim*, *Langendorf*, *Litholfesbach*, *Matolfsbus*, *Munrichesstad*, *Nittalinga*, (Nutilinga) *Ostheim*, [Hoëlsthaim] *Otekarestorf*, *Perathleibeshuson*, *Scuntar* [Scuntzra] *Syvabriod*, *Thiofbach*, *Vrdorph*, [Hurdorph, Uridorph] *Uthen-dorph* [Utorph] *Uzzunaha*, *Wintgraba*, *Ziuncilesbach*. Coram *Hesse* Comite in conventu publico in pago *Salagevve*, in villa, quæ vocatur *Karagoltesbach*, *Freibrath* vocatus, *Gozwaldi* conwadio (*Vollmächtiger*) restituit *Leidrato*, Advocato Domini *Rabani*, præcipiente Comite & Scabinis judicantibus, hoc ita justum fieri, & hujus causâ *Otacar* fidejussor extitit, totum & integrum, quicquid prefatus *Gozwaldus* & fratres ejus de po-testate S. Bonifacii injustè abstulerunt in *Chinzucheromarca*, *Rinkinger* Flur. Tradit. *Fuldens*. L. I. num. 99.

(Iiii) 2

PAGUS

- Scopingon,*   *PAGUS SCOPINGON.* Vid. *Bursibant.*
Siusilli,   *PAGUS SIUSILLI.* Otto Imp. anno DCCCCLXV, V. Kal.
Aug. Ecclesiae Magdeburgensi dedit totam decimam mellis in pago *Siusilli.*
Sorethfeld,   *PAGUS SORETHFELD.* Plures inter pagos, seu totos, vel ex
parte Ecclesiae Paderbornensi donatos, ut sunt *Aga*, *Almenga* sive *Almunga*,
Auga, *Engere*, *Hessi*, *Hemmerveldun*, *Hertega*, *Hutagoe*, *Lacni*, *Lisna*, *Mo-*
runga, *Nichterga*, *Paterga*, *Rittega* &c. memorat etiam Illustrissimus Autor
Monum. Paderborn. edit. prim. p. 82. *Sorethfeld.*
- Spirich-*
gevuu,   *PAGUS SPIRICHGEW.* Otto Imp. anno DCCCCLXVI. VI.
Kal. Sepr. indict. IX. Rincbachii Ecclesiae Magdeburgensi in hoc pago, in
Comitatu *Gerungi*, dedit omne praedium, quod *Conradus & Everhardus*
Frates in villa, quæ dicitur *Spierdorf*, habuerunt.
- Sprevva,*   *PAGUS SPREWWA.* Idem Otto Imp. anno DCCCCLXV.
V. Kal. Aug. donavit similiter in pagis ita nuncupatis *Nicieti & Sprevva*, ex
utraque fluminis parte, qui dicitur *Sprevva*, nec non in *Lusci* atque *Morcini*,
& ex utraque parte fluminis, qui dicitur *Milda*, omnem decimam mellis,
sue Imperiali auctorati pertinentem.
- Stormuse,*   *PAGUS STORMUSE.* Homines quidam ex pago *Stormuse*,
Ething videlicet & *HRoetmar*, nec non *Thancmar*, questi sunt Missis Ludo-
vici Pii *Ertangario* Comiti & *Erlegaldo* Misso, eo quod quando infidelium
Wigmodorum ad partem Dominicam revocatae fuerunt, res eorum, qui tunc
fideles Franci erant, pariter cum ipsis injustè sociatae fuissent. Quae res
dum juxta veritatis & æquitatis ordinem diligenter perscrutata, & per homi-
nes bona fidei veraciter inquisita fuisset, inventum est, illos res suas in-
justè amisisse, eo quod illas forfactas non habuerunt, nec infideles fue-
runt. Dat. IX. Kal. . . . anno VI. Imperii Domini Ludovici Serenissimi
Augusti Indict. XII. Actum Ingelheim. Vid. *Annal. Paderborn.* Vol. cit.
p. 65.
- Sucherber-*
gi.   *PAGUS SUTHERBERGI.* Ludovicus Rex Monasterio in
Hervurt VI. Id. Decemb. anno XXIV. Regni sui in Orientali Francia In-
dict. XV. in hoc pago, & quidem in villa *Lodre*, octo familias novemque
mansos: item in villa *Arpingr*, in eodem pago, unum mansum cum fa-
milia supermanente dedit. *Comeatus Notarius* ad vicem Radfrici re-
cognovit. Aetum Herifurt. Annus Regni Ludoviciani desumitus est à
divisione Regnum facta anno DCCCXLIV.
- Sutthuring-*
gia,   *PAGUS SUTTHURINGIA.* Desideratur apud *Meibo-*
mium donatio Ludovici Regini V. Id. Febr. indict. X. anno DCCCLXXVII.
anno primo Ludovici in Orientali Francia Francofurti facta, quæ monasterio
Gindesheimensi villas *Tengstede* & *Erike* in pago *Sutthuringia*, in Comitatu
Ottone dedit, confirmante eas Ottone Rege IV. Non. Maj. anno
DCCCXLVI.

DCCCCXLVI. Indi&t. II. Werlahum in Divinitatis nomine, & ulterius
anno DCCCCLXXV. III. Non. Novemb. indi&t. IV. Palathe. Hæc enim
verba sunt: postea vero tradidit ad supradictum monasterium (Gandes-
heim) in pago, qui vocatur *Suturingia*, in Comitatu *Wilhelmi*, quicquid
habuit in *Tengstede*, in *Erick*, & in *Biderstede*.

PAGUS SVALEFELD, SVALEFELDONI. Willibaldus, *Sualefeld*,
Eichstatis Ecclesiæ Episcopus, obiulit Fratribus Fuldensibus villam unam
in pago *Svalefeldensis* sitam, Kuchese nuncupatam, ut annuo census FF. pro
sui commemoratione consolationem & oblationem, & pitifantiam (à
pitissando) haberent. Ita perspicue in S. *Sola* rebus gestis. *Sola* quippe,
sive *Suolon*, S. Bonifacii discipulus, Willibaldi Collega, Fulensis discipli-
nae alumnus, finitima Bojariæ loca, & Eistatenſi ditioni contributum
agrum incoluit. In hoc *Suale* nomen tulit, qui *Altmonæ* rivuli opportu-
nitate ceteris feracior, præcipuum vestigal præbebat incolis, quique latè
prædiis ac fundis instructus non Küchese tenus modò Fuldensibus annonam
supportabat, sed ex tota *Solahofii* monasterii amplitudine fructum abunde
largebarat. Totus itaque tractus hic terrarum *Suala*, seu *Sualefeldia* &
Sualefeldoni nomen obtinuit: in quo *Wunebaldus* etiam cum *Walpurge*
sorore monasticam coluit; quorum in actis non appellatio tantum hujus
regionis, sed lex quoque *Sualafeldica* celebratur. *Brovver. L. III. Anti-*
quit. Fuldens. c. XI. p. 207.

T.

PAGUS THIETMELLI. Wrinbertus cum consensu & laude *Thietmelli*,
filii sui Bovonis, duo curtilia in pago *Thietmelli*, & in villa *Aldenthalpe*, & XL.
jugera & XX. jugera in *Remikenhusun*, & insuper medieratem cuiusdam syl-
vulae in *Bennenberge* Ecclesiæ Patherbrunensi, & Domino *Immado* Episcopo, in
proprium tradidit, legavit, concessit, ea videlicet ratione, ut præfatus Episco-
pus tres villas *Odistorp*, *Lavenhusun*, *Thesperi*, ad Ecclesiam, quæ in *Odisthorpe*
sita & consecrata est, terminaret, & in terminationem Episcopali banno ter-
minaret. Vid. *Monum. Padeborn. edit. prim. p. 37. & 111.*

PAGUS TILITHI. In hoc pago, in villa *Keminata*, in Comi-
tatu *Bernardi* Ducis, monasterium Virginum construxit *Frederuna*, Venerabi-
lis Abbatissa, ejusque soror *Imma* Comitissa, *Gerone* Comite adjuvante. Vid.
discurs. m. ad Synod. Mogunt. Conradus II. Meinverco, Antistiti Paderbor-
nensi, prædia *Bennanhusen*, *Valabroch*, & *Dadanbroch*, sita in pagis *Wetiga* &
Tilithi, in Comitatu *Widekindi*, cum omnibus pertinentiis contulit. Goslar.
xi. Kal. Mart. indi&t. xiv. año MXXXI. año *Conradi II. Regnantis vii. Imperii iv.*

PAGUS TRECHIRA. Henricus III. *Abdinckhofensis* unum
curtile cum omni integritate & vinetis, tres Karradas ferentibus, in villa *Pa-*
karto, sicut in Comitatu *Bertoldi* Comitis, & in pago *Trechira*, in proprium
(lxxi) 3 *Trechira*,
tradi-

tradidit VII. Kal. Jun. anno MXLVII. Indict. XIV. anno Henrici III. ordinat. XVIII. Regni vero VIII. Actum Aquisgrani. Theodoricus Cancellarius vice Bardonis Archicapellani recognovit.

Trecuviti,

Treine,

PAGUS TRECWITI, vid. pag. Grainga.

PAGUS TREINE. Henricus IV. sylvam Reineri, vulgo Reinerswald in Hassia, quam Henicus Pater permutatione praedii à Rothone Paderbornensi obtinuerat, non modò gratis reddidit Ecclesiae Paderbornensi, sed etiam curtem dominicalem, Puningun dictam, cum tribus minoribus Sumeredi, Bottesdorp, & Calinbichi, quæ vulgo dicuntur Foravverch, cum XXVII mansis, ad easdem cuttes pertinentibus, in pagis Westfalam & Treine, in Comitatibus Bernardi Ducis, & Rotgeri ac Bernardi Comitum, cum omnibus suis appendiciis. Dat. VII. Id. April. anno MLIX. Indict. XII. anno autem ordinat. Henrici IV. Regni III. Actum apud Trajectum. Godehardus Cancellarius vice Luitpoldi Archicapellani recognovit.

Tullifeld,

PAGUS TULLIFELD, seu TOLLIEFELD sèpius memoratur in Traditionibus Fuldensibus. Spectabant ad eundem alias inter hæ villæ Hoitine, Mitilesdorph, Nordheim, Rostorph, Rubenhus, Strevvia, Sundheim, Theodorf, Waltershus, Weitaha, Westheim, Wrazahu. Vocatur etiam Provincia L. II. Tradit. cit. num. 247.

U.

Vinmotti,

PAGUS UNIMOTI. Meminit hujus Otto Rex in diplomate V. Id. Octobr. anno Dcccxxxvii. indict. XI. anno vero Ottonis Piissimi Regis II. Dat. in Toremburg, Poppone Cancellario ad vicem Friedericu reconoscente, in quo nominatim, in Comitatu Wigmarie, duo loca Urlaha & Otingha, Ecclesiae Magdaburgensi donat, cum omnibus ad hæc pertinentibus, & decimam de iisdem locis ab Adaldo Archi-Episcopo Regi datam, & omnis census & venundationis & acquisitionis decimam, quæ ei in Murchiam & Liegritz & Heveldun debent.

Vaizauva-
ga,

PAGUS VAIZAUWAGA. In vita Caroli M. apud Pithæum ita pag. 31. Rex Carolus init consilium, ut hiemis tempore ageret in Saxonia, & celebravit natale in Cidrioburgi (alias Skidnosburg in pago Vaizauwaga in villa Luidi) super fluvium Ambra. Inde abiens in Saxoniam pervenit usque in Rimia. Conf. chronic. Reginon. ad ann. DCCLXXXIV.

Valedun-
gon,

PAGUS VALEDUNON. Henricus IV. ob fidele servitium Hesilonis, Hildenesheimensis Episcopi, Comitatum, quem Fridericus, ejusque filius Conradus Comites juxta fluvios Loynam & Aleram, ex regali potestate in beneficium habuerant, in pagis Valedungon, Aringe & Guttingon, & in his publicis Ecclesiarum parochiis, Alicga, Redun, Fredenan & Walehuson sicutum, B. Virgini in Hildenesheim cum omni jure & utilitate tradidit anno MLXVIII. Indict. VI. Actu Goslariae. Bibo Cancellari⁹ vice Sigefredi recognovit. Confirmavit hanc ordinationem Idem Henric⁹ xviii. kal. Sept. anno MLXIX. indict. vii.

PAGUS

PAGUS VIERZIGAUWI. Vid. *Gandersheimigarri.*

Vierziga-
uvi,

W.

PAGUS WALDSAZE, WOLDSAZE, Vid. L.I. Tradit. *Fuld.* *Waldsaze,*
¶. 121. Villæ ejus *Pirchanafeld*, eod. lib. num. 13. & *Prinvald* l. c. num. 19.

PAGUS WEITAO, WITAU. *Henticus III.* quandam villam, *Weitao*,
Kitzerin nominatam, in Comitatu *Eggehardi*, Marchionis Misniæ, in pago
Weitao sitam, anno MXXXIX. *Burcardo*, Episcopo Numburgensi, tradidit.

PAGUS WERINGAW, seu WERINGEW. Villæ ejus *Arcahu*, *Altin-Werin-*
torf, *Binuzfeld*, *Bahdulini*, *Graselleni*, *Gruenbach*, *Hahholtesheim*, *Hesinlar*, *Juzen-gauv*,
heim, *Muotinesheim*, (Muorwinesheim) *Steti* & *Tungidi*.

PAGUS WESTRACHA. Concesserat Ludovicus Imp. *Gerulfo Westracha*,
fidi suo quasdam res proprietatis suæ, quæ erant in Ducatu Frisiæ, in pago
Westracha, in villa *Cumminge* & *Hunderi*, & in aliis villis circumquaque posi-
tis. Sed quia, interventientibus quibusdam turbinibus, per ipsius *Gerulfi* ne-
gligentiam, ab ejus potestate & dominatione eadem res abstractæ Fisco Re-
gio sociatae erant, tandem divinæ misericordiæ intuitu placuit Augusto eas-
dem res illi restituere, & quemadmodum pridem fuerant, in ejus potestatem
& dominationem transfundere. Glorius Notarius ad vicem *Hugonis* re-
cognovit. Dat. VIII. Idus Jul. anno XXVI. Imperii Ludoviciani indict. II.
Actum Crucianicio Palatio Regio in Dei nomine feliciter Amen. Vid.
etiam *Winckelmann*. notit. *Veter. Westfal.* L.II. c. 4. num. 9.

PAGUS WETAREIBA, seu WETEREIBA. Cui adjunguntur *Wetareiba*,
in tradition. *Fuldens*. villæ *Bonlant*, *Lintheim*, *Muggenstad*, *Quetbrun*, *Rotun-*
bach, *Ruommorthuson*, *Wanobfeshusen*.

PAGUS WETIGA. Vid. *Tilithi*.

Wetiga,

PAGUS WIMODIA. Addimus Cl. *Meibomio* diploma Lu-
dovici Pii, quo fidi propinquoque suo *Warino*, primo substituto Abbati
novæ Corbeiæ, concessit piscationem quandam in fluvio *Wifera*, in pago
Wimodia, cui confinis est villa *Luisti*, in Comitatu *Abbonis*, quæ quia in simili-
tudinem palorum, quos incolæ *hocas* vocant, constructa est, gentilitio nomi-
ne ab indigenis *Hocvar* nuncupatur. Cum verò eadem piscatio sine familiis,
quæ ad ejus provisionem deputata fuerant, Fratribus Corbeiensibus non ad-
modum utilis esse possit, idcirco XXXII. familias, & quicquid ad eandem
piscationem pertinens prædictus *Abbo* in beneficio habuit, totum & ex in-
tegro, in proprietatem monasterii Corbeiensis tradidit. Dat. XVI. Kal. Jul.
anno XIX. Imperii sui indict. X. Actum Franconovord palatio regio. Hir-
minmarus Notarius ad vicem *Theodonis* recognovit. Affert hoc diploma
Schatenius, ut multa alia Corbeiensia, vitiosè. Pro providere statim in initio
legendum est provehere. Pro *Liusci* ego legi *liusti*: circa finem: quatenus ibi-
dem *Domino* servientes; & ut hac concessionis nostræ auctoritas firmior (non fir-
mius) habeatur. In Subscriptione pro *Theogenis* lego *Theodonis*. Hanc
piscationem

piscationem Dux *Henricus Bavariae*, & quadam Comitissa *Elika*, & filius ejus *Adelbertus*, insulte se posse dissiſſe recognoſcentes, cum digna pœnitentia divinitus inspirata S. *Vito* cum omni utilitate remiserunt. Quam remiſſionem, respectu divini timoris & amoris, rogante *Poltmario Abbe*, *Lotharius* Imperator Augustus regali auctoritate confirmavit, nec non villas cum hominibus ad eandem piscationem pertinentes, cum ceteris appenditiis, pratis ſciliſſet, areis, paſciuis, cultis & incultis, mobilibus & immobilibus. Si quis hanc ſuę auctoritatis confeſſionem infregerit, Fictio Regio centum auri talenta perſolvat. Datum anno MCXXXIII. Indict. XI. in Barduwich. *Ekkehardus* Præpoſitus vice - Cancellarii recognovit. Ulterius eandem piscationem confirmavit *Conradus II.* anno MCXLV. in curia ſolenni Corbeiæ habita, reperens mulctam centum librarum auri, partem dimidiā Cameræ Imperiali, alteram Eccleſiæ Corbeiensi perſolvendam. Dicit Rex: *Eliacham Marchionissam* (ita vocat) piscationem iſtam à Ludovico Pio Corbeiæ collatam, ſed per inſolentiam temporis avulſam, conſenſu filii ſui *Adelberti Marchionis*, viuentे Lothario, Eccleſiæ Corbeiensi remiſſe & resignaſſe. Quam reſignationem Conrado, apud Corbeiā ſolennem curiam celebranti, præfaetus *Adelbertus*, interventu & petitione Henrici Abbatis, confirmavit, eandemque piscationem, aſſentiente filio ſuo Ottone Marchione, coram Conrado omnino exfestucavit. Testes erant *Theodevvinus*, S. *Rufinæ Epifcopus*, Apoſtolicæ Sedis Legatus, *Thomas*, S. R. E. Cardinalis, *Bernardus*, Padelbornensis Epifcopus, *Rodolphus Halberſtad.*, *Bernardus Hildeneſheimensis*, *Philippus Olsenbrugensis*, *Heinricus Mindensis*, & præcipue *Fridericus Mageleburgensis*, *Tiernarus Verdensis*, *Anſelmus Havelbergensis*, *Heinricus Olomucensis Epifcopus*, *Wiboldus Abbas*, *Heinricus Dux Saxoniae*, *Adelbertus Marchio*, Filius ejus *Otto*, *Fridericus Palatinus Comes*, *Hermannus Comes de Winzenburg*, & frater ejus *Henricus*. *Arnoldus Cancellarii* vice Henrici Mōguntini Archi-Cancellarii recognovit anno Christi MCXLV. indict. VIII. Dar. apud Corbeiā.

Z.

Zonditii,

PAGUS ZEUDICI. Henricus III. ob minimè denegandam voluntatem fideliffimi fidelis ſui *Ekkardi*, Marchionis Misniae, X. regales mansos in burgoardo Trebeni, in pago Zeudici, in villa Tuchin, in Comitatu prædicti Marchionis *Ekkhardi* ſitos, in proprium dedit anno MXLI.

Zurba.

PAGUS ZURBA. Anno MXL. Henricus III. ob interventum ac petitionem *Kadelhoi*, Epifcopi Numburgensis, & *Eggehardi*, Marchionis Misniae, eidem Eccleſiæ quandam villam, Kuffeni nominatam, que fuit beneficium prædicti Eggehardi in pago, qui vocatur Zurba, in Comitatu dicti Marchionis ſitam tradidit. Vid. *Marth. Dresser. Isagog. Histor. Millenar. VI. Part. II. pag. 256.* Zurbi verò burgwardium erat, quo de *Ditmarus L. VI. chron. p. 152.* forte est *Zörwig*.

CHRI-